

Lahden sisäiset:

290 000 matkaa/vrk

29 11 4 55 1 (%)

muiden kuntien sisäiset:

135 000 matkaa/vrk

30 9 2 56 4 (%)

maakunnan

kuntien väliset:

65 000 matkaa/vrk

2 3 92 2 (%)

matkat maakunnan

ulkopuolelle:

33 000 matkaa/vrk

18 80 2 (%)

ASUKKAIDEN KOTIMAANMATKAT**Henkilöliikennetutkimus 2016:
Päijät-Häme**

Päijät-Hämeessä kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on 37 prosenttia. Kestävillä kulkutavoilla tarkoitetaan jalankulkua, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Keskimäärin maakunnan asukkaat tekivät vuorokaudessa 3 matkaa ja niiden keskipituus oli 14 kilometriä.

Keskimääräinen matkaluku on varsin tasainen eri puolilla Suomea. Sen sijaan kulkutapaosuudet ja matkojen keskipituuudet vaihtelevat seudun maankäytöstä ja liikenneyrjestelmästä riippuen.

Pääosa maakunnan asukkaiden matkoista on vapaa-ajan matkoja. Työhön, koulunkäynti tai opiskeluun liittyviä on 23 prosenttia. Matkoja, joilla jatkata toista henkilöä saatettiin, haettiin tai viettiin, oli noin kymmenys kaikista matkoista.

Tulokset perustuvat vuonna 2016 toteutettuun Valtakunnalliseen henkilöliikennetutkimukseen, johon Päijät-Häme osallistui lisätöksellä. Kaikkaan 2 825 maakunnan asukasta vastasi tutkimukseen. Koko tutkimusaineisto kattaa yli 30 000 suomalaisen matkan. Tässä julkaisussa tarkastellaan Päijät-Hämeen asukkaiden kotimaanmatkoja vuoden keskimäärisenä päivänä, ellei toisin ole mainittu.

KESTÄVÄT LIIKKUMISMUODOT**37 %**

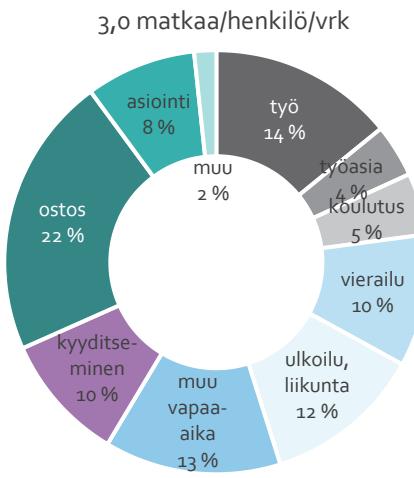
kulkutapaosuus

15.3.2018

WSP FINLAND OY

SISÄLTÖ

Maakunnan väestö	2
Kulkutapojen käyttö	3
Jalankulku ja pyöräily	5
Joukkoliikenne	7
Henkilöautoilu	9
Liikkuminen ja auton omistus	11
Liikkuminen ja maankäyttö	12
Liikkuminen kuntaryhmittään	13
Asuminen ja liikkuminen	15
Eri väestöryhmien liikkuminen	16
Matkan tarkoitus	17
Luotettavuus	19
Muunnoskertoimet	19
Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen	20

Kulkutapojen käyttö**Matkan tarkoitus****LISÄTIETOJA**

Tutkimuksen määritelmistä ja toteutuksesta löydät lisätietoja verkko-osoitteesta www.hlt.fi. Samassa osoitteessa on myös kaavioissa esiintyviä lukuarvoja taulukoina.

LISÄTIETOJA:

Tapio Ojanen, Päijät-Hämeen liitto
puh. 044 371 9459

PÄIVITYS 15.3.2018

Jalankulun ja pyöräilyn pituusjakumat on päivitetty sivulla 5.

Maakunnan väestö

Väestö alueittain

Päijät-Hämeessä asui vuonna 2016 noin 202 000 henkilöä. Näistä tutkimuksen piiriin kuuluvia kuusi vuotta täyttäneitä oli noin 190 000.

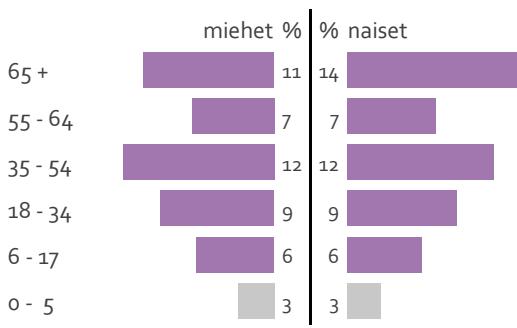
Väestömäärit Päijät-Hämeessä 2016.

Väestötietojen lähteinen Tilastokeskus, vuoden 2016 keskiväestö.

alue	väestö	perus-joukko
Lahti	119 098	112 112
Heinola	19 463	18 655
Orimattila, Hollola, Asikkala	48 461	45 440
Kärkölä, Hartola, Sysmä, Padasjoki	14 630	14 044
yhteensä	201 650	190 251

Aineistolaajennuksen perusjoukko ja 0 - 5 -vuotiaat.

osuuus asukkaista, yhteensä 100%

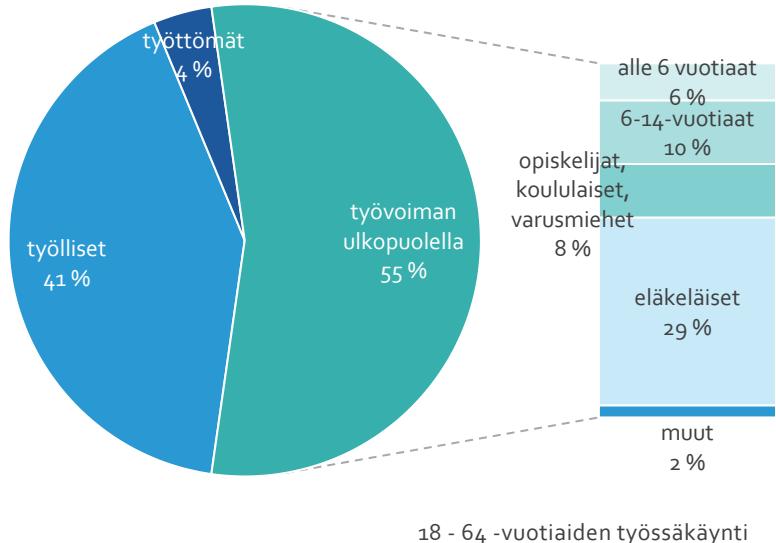
AJOKORTIN HALTIJAT

85%

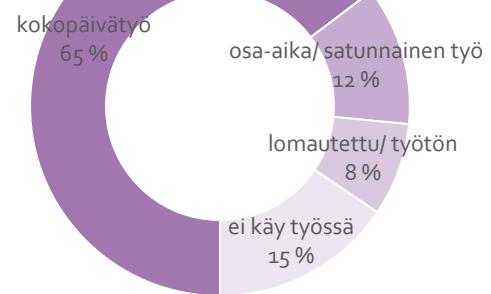
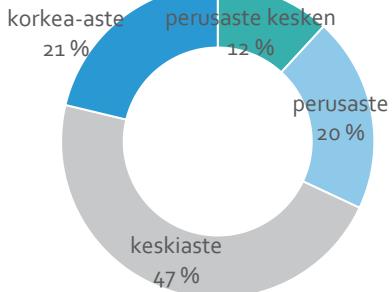
18 - 34-vuotiaat	88 %
35 - 54-vuotiaat	95 %
55 - 64-vuotiaat	89 %
65 vuotta täyttäneet	71 %

KOULUTUS JA TYÖSSÄKÄYNTI

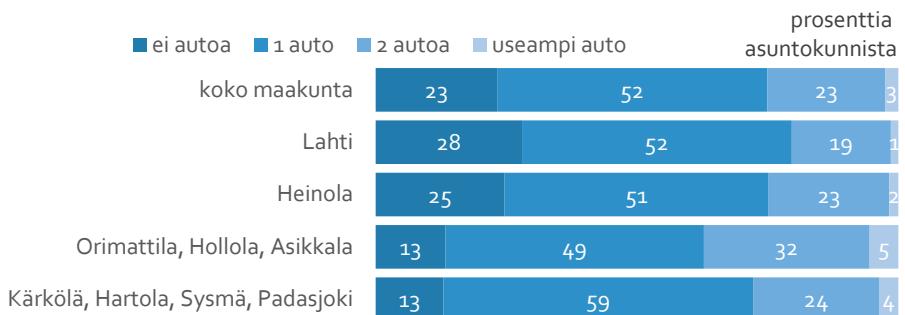
Päijät-Hämeen kuusi vuotta täyttäneen väestön osan koulutustausta ja työkäisen väestön työssäkäynti tutkimuksen mukaan. Alle kuusivuotiaita lukuun ottamatta tiedot perustuvat tutkimusaineistoon.

6 vuotta täyttäneiden koulutustausta

ASUNTOKUNTEN AUTONOMISTUS

Kulkutapojen käyttö

Tunnusluvut

Liikkumisen tunnusluvut kulkutavoittain.

Viereisessä taulukossa on esitetty eräitä liikkumisen tunnuslukuja. Matkaluvulla tarkoitetaan vuorokauden keskimääräistä matkojen määrää henkilöä kohti laskettuna. Matkasuorite taas kuvaa keskimäärin yhden vuorokauden aikana liikuttuja kilometrejä. Kokonaismatka-aika on vuorokaudessa liikkumiseen käytetty aika.

Vuorokaudessa keskivertoasukas liikkui kotimaanmatkoillaan 40 kilometriä ja käytti tähän aikaa 1 tunnin ja 13 minuuttia.

Taulukossa tunnusluvut on esitetty myös joukkoliikenteelle. Pituksia, suoritteita ja matka-aikaa koskeviin arvoihin kannattaa joukkoliikenteen osalta suhtautua varauksella, sillä tilastollinen vaihtelu on varsin suurta. Aineiston luotettavuus on kuitenkin riittävä kestävien liikkumismuotojen matkamäärin suhteutetun kulkutapaosuuden arviointiin sivulla 19 ilmoitettujen virhemarginaalien rajoissa.

Kulkutapaosuudet kuntaryhmittäin

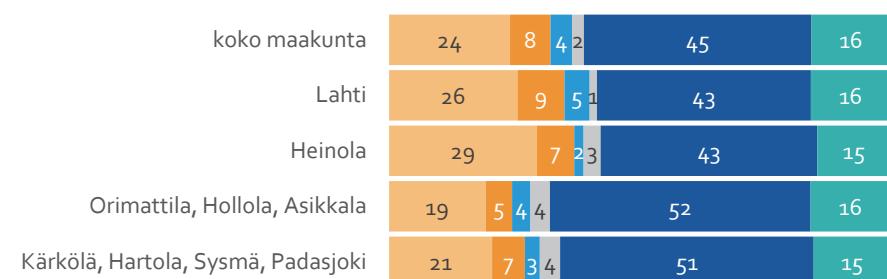
Kestävien liikkumismuotojen käyttö on korkein Lahdessa ja Heinolassa.

Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan

Kestävien liikkumismuotojen kulkutapaosuus on suurimmillaan lyhyillä matkoilla ja henkilöauton keskipitkillä matkoilla. Kaikkein pisimmillä matkoilla kulkutapaosuuttaan kasvattavat niin bussi, junta kuin lento- ja laivaliikennekin. Kaksi viimeksi mainittua kuuluvat kuvissa luokkaan 'muu'.

	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	matka-aika (min/matka)	kokonais- matka-aika (min/hlö/vrk)
jalankulku	0,72	1,6	1,2	25	18
pyöräily	0,24	3,1	0,8	17	4
bussi	0,10	21	2,2	43	4
raide	0,03	89	2,7	79	2
kestävät yhteensä	1,09	6	6,7	27	29
henkilöauto, kuljettaja	1,35	16	22	22	29
henkilöauto, matkustaja	0,47	22	10	27	12
muu	0,07	17	1,2	41	3
kaikki	2,98	14	40	25	73

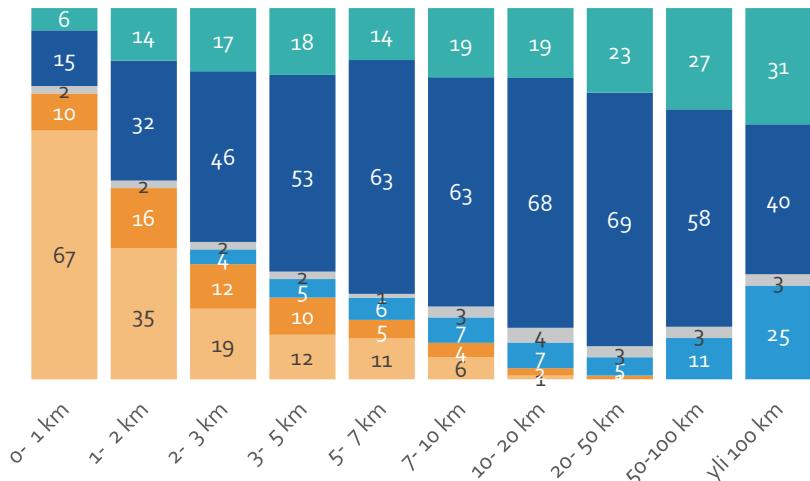
Kulkutapaajauma asuinalueen mukaan (prosenttia alueen asukkaiden matkoista).

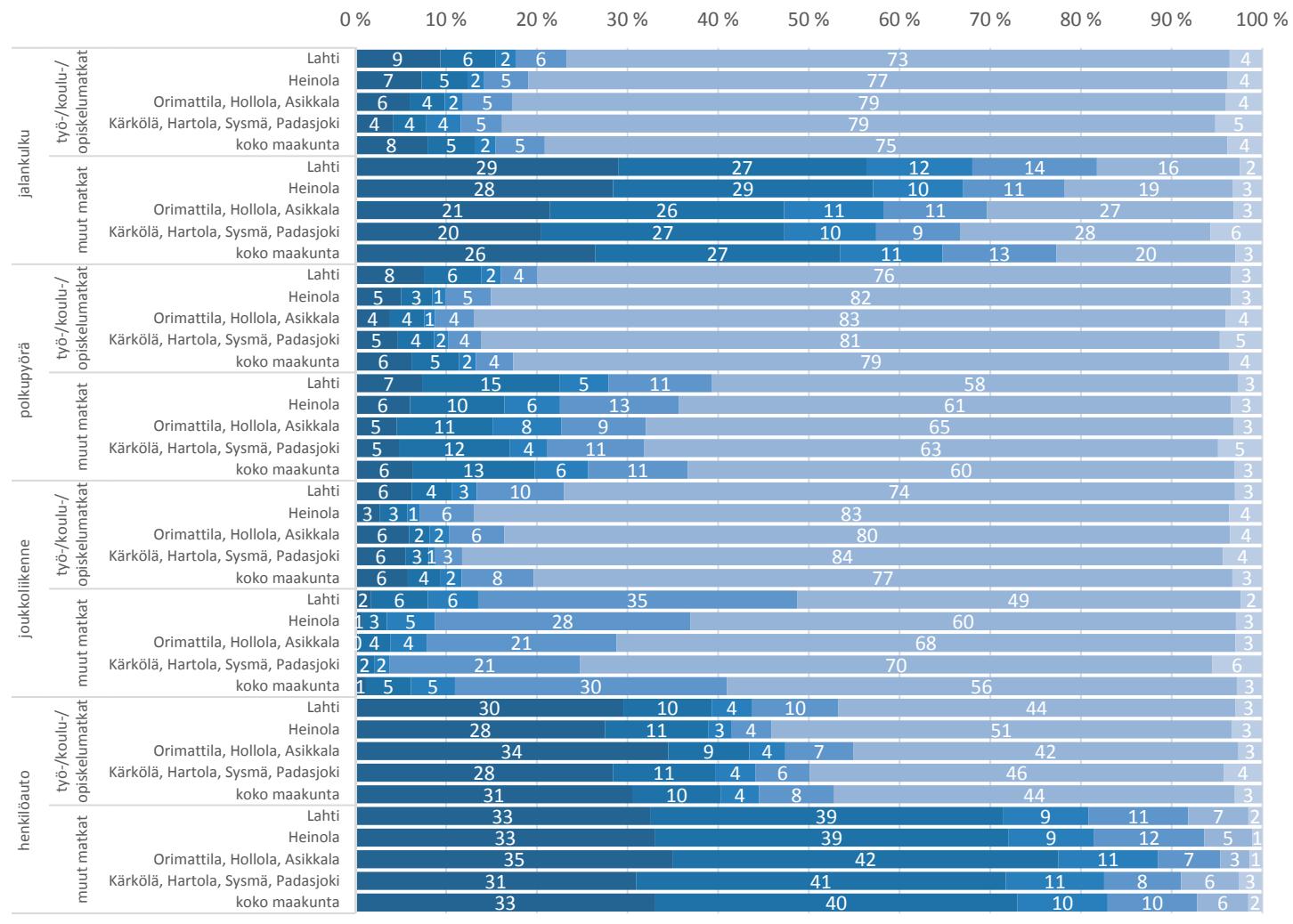
Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista).

selitteet:

- henkilöauto, matkustaja
- henkilöauto, kuljettaja
- muu
- joukkoliikenne
- pyöräily
- jalankulku

Kulkutapojen käytön useus eri alueilla työ- ja muilla matkoilla (prosenttia ryhmän vastauksista)

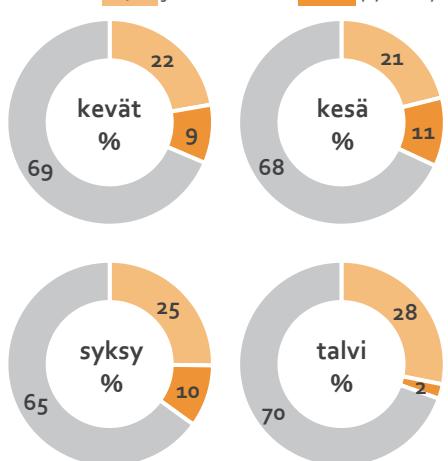

■ 5-7 päivänä viikossa ■ 2-4 päivänä viikossa ■ yhtenä päivänä viikossa ■ harvemmin ■ ei käyttänyt 2 kk aikana ■ ei tietoa

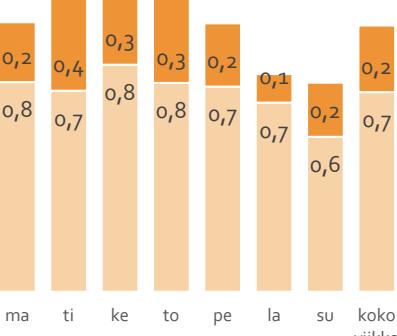
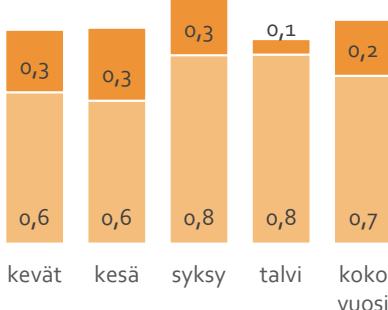
Joukkoliikenteen käytön esteet ja ongelmat sukupuolen, ikäryhmän ja asuinalueen mukaan (%)

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

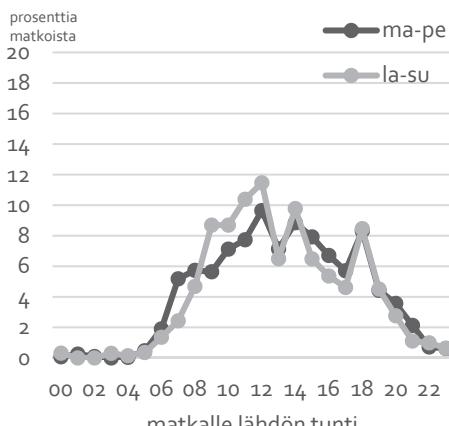
koko vuosi: 24 % jalankulku 8 % pyöräily

MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

JALANKULUN TUNTIVAIHTELUT

Jalankulku ja pyöräily

Vuodenaikevaihtelut

Ajallisia vaihteluja on tarkasteltu neljänä vuodenaihana. Vuodenajat on määritelty kaavioissa seuraavasti:

kevät: maalis - toukokuu

kesä: kesä - elokuu

syksy: syys - marraskuu

talvi: joulu - helmikuu

Jalankulku ja pyöräily ovat osittain toisilleen vaihtoehtoisia kulkutapoja. Talvikuuksina jalankulku korvaa pyöräilyä. Muina vuodenaihoina jalankulun osuus taas pienenee ja pyöräilyn osuus kasvaa.

Viikonpäivävaihtelut

Arkisin Päijät-Hämeessä jalankulkuun käytetään aikaa keskimäärin 17 minuuttia ja viikonloppuisin 20 minuuttia.

Pyöräily palvelee ennen muuta arkiiliikkumista. Pyöräilyn matkamäärät ja kokonaissuoritukset ovat arkena korkeammat kuin viikonloppuna. Arkena pyöräilyyn käytetään keskimäärin 5 minuuttia ja viikonloppuna 3 minuuttia vuorokaudessa.

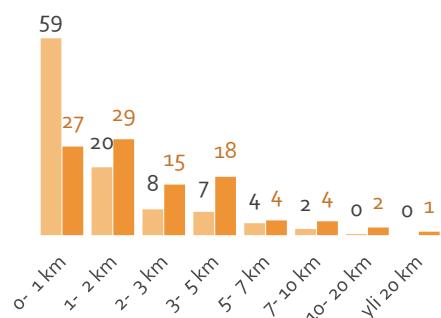
Tuntivaihtelut

Jalankulkumatkoista suurin osa alkaa puolenpäivän ja iltaseitsemän välillä. Näin myös arkena, vaikka koulu- ja työmatkat näkyvätkin piikkinä klo 8 vaiheilla.

Pyöräilyn huiput ajoittuvat arkena aamuun ja iltapäivällä koulujen päättymisajankohtaan. Viikonloppuna pyöräilemään lähdetään yleisemmin puolen päivän aikaan.

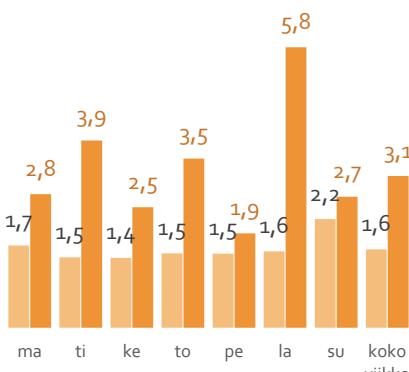
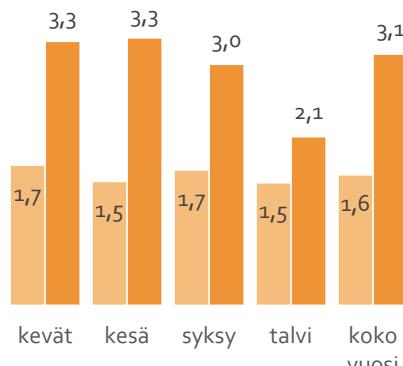
MATKOJEN PITUUSJAKAUMA

(prosenttia kulkutavan matkoista)

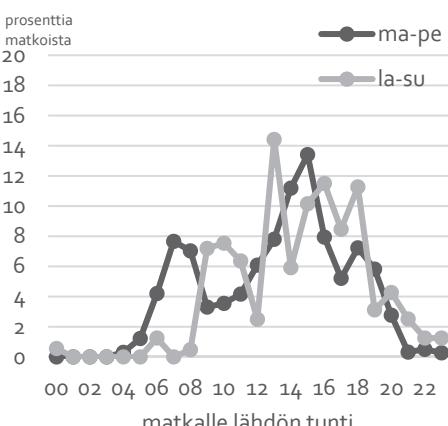

Yli puolet jalankulkumatkoista on alle kilometrin mittaisia. Pyörämatkojen mediaani asettuu puolestaan alle 2 kilometrin.

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/MATKA)

PYÖRÄILYN TUNTIVAIHTELUT

JALANKULU JA PYÖRÄILY

Jalankululla tarkoitetaan kävelyä, juoksua ja jalankulkua erilaisilla apuvälineillä, kuten rollaattorilla, pyörätuolilla, potkulenkellalla tai potkupyörällä, rullalustimilla ja suksilla. Pyöräilyksi luetaan liikkuminen tavallisilla ja sähköavusteisilla polkupyörillä, joiden enimmäisteho on 250W ja maksimiavustus on 25 km/h. Tarkastelu sisältää matkat, joissa jalankulku ja pyöräily ovat pääkulkutapanana.

Jalankulun ja pyöräilyn matkakohteet ja matkojen tarkoitus

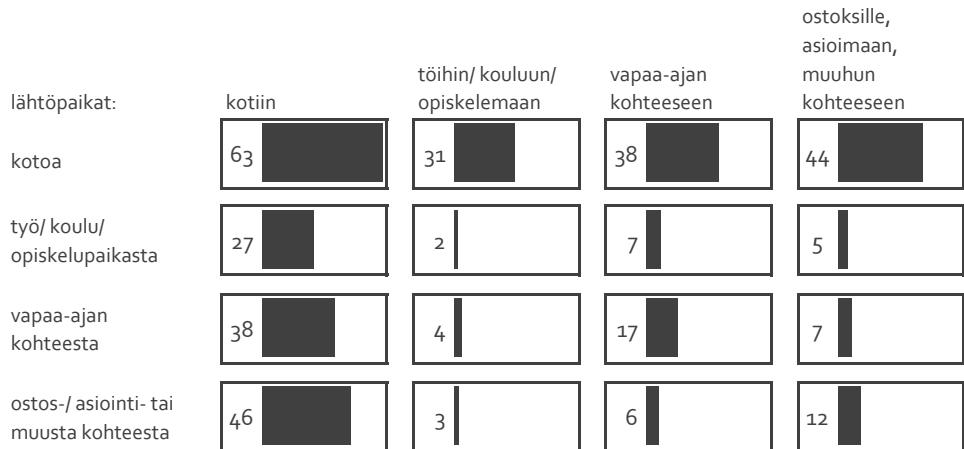
Merkittävä osa jalankulku- ja pyöräilymatkoista on kotoa alkavia lenkkejä. Tämän lisäksi jalan ja pyörällä liikutaan usein siirryttääessä vapaa-ajan kohteesta toiseen sekä ostos- ja asiointipaikasta toiseen.

Keskimäärin maakunnan asukas teki vuodessa pyörällä 88 matkaa ja ajoi 275 kilometriä. Pääosa pyöräilijöistä on alle keski-ikäisiä.

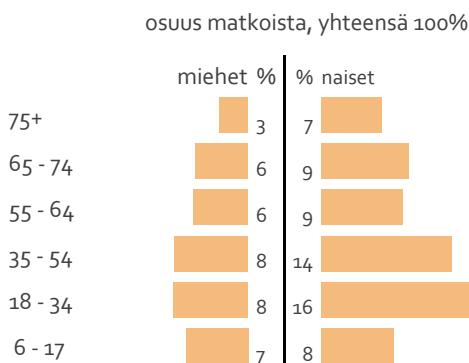
Vuodessa Päijät-Hämeessä tehtiin henkeä kohti jalan keskimäärin 263 matkaa ja yhteensä näistä kertyi 425 kilometriä.

Jalankulku- ja pyörälymatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä, yhteensä 351 matkaa/henkilö/vuosi.

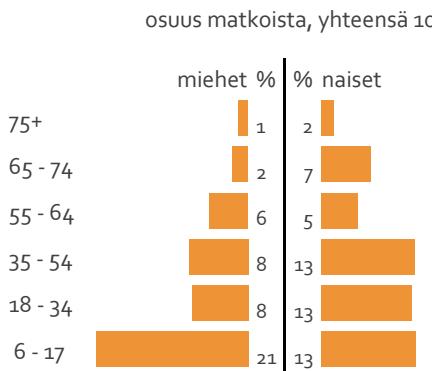
matkakohteet:

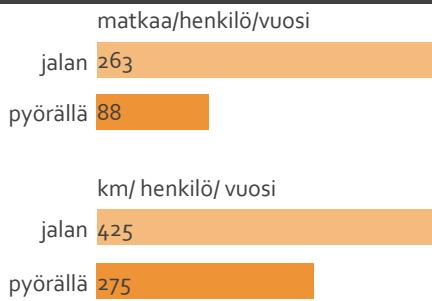
JALANKULKIJAT

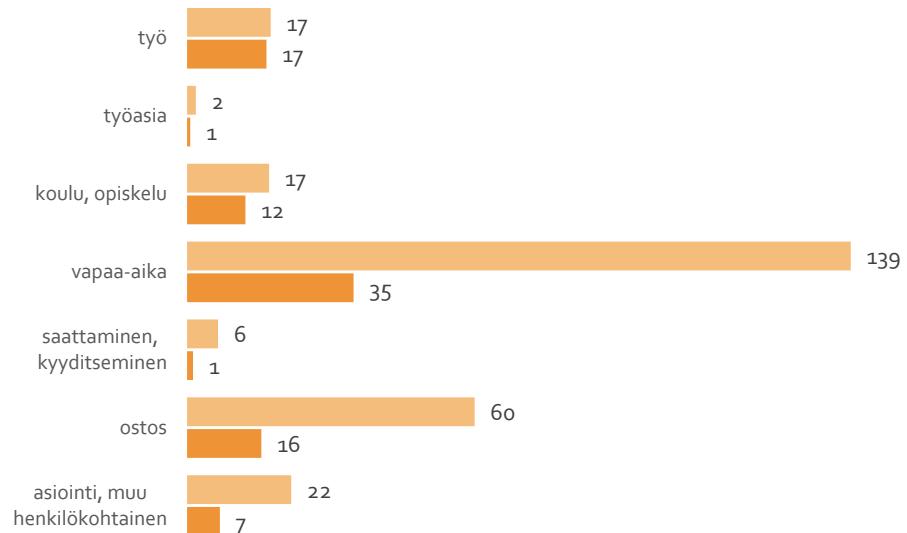
PYÖRÄILIJÄT

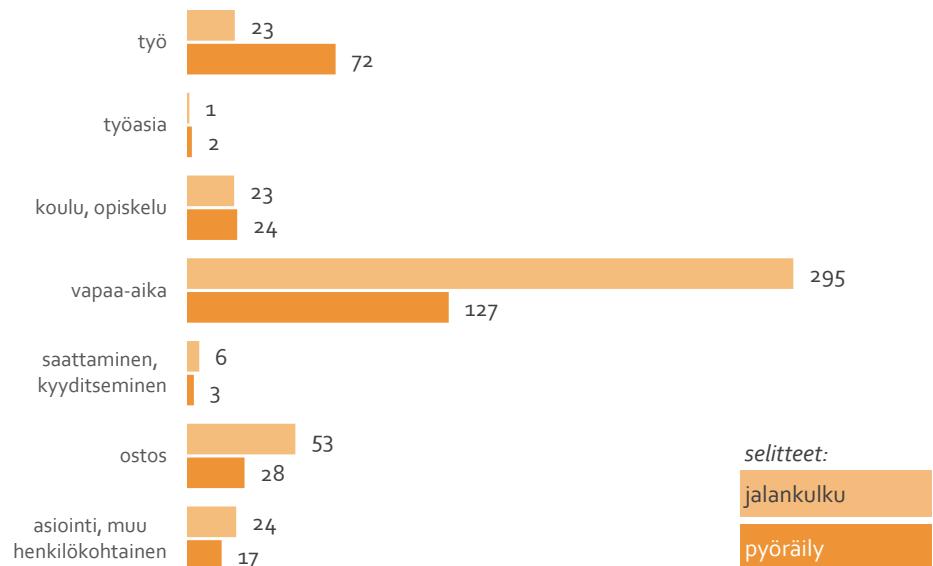
VUOSITUNNUSLUVUT

Jalankulku- ja pyörälymatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi).

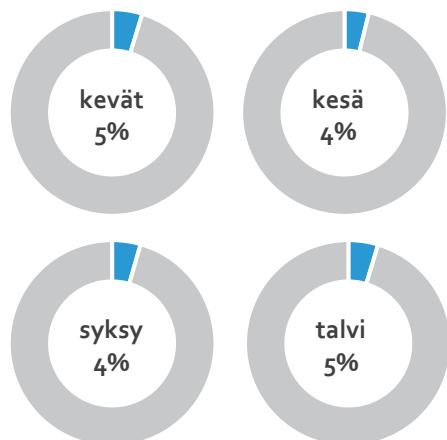

Jalan ja pyörällä kuljetut kilometrit vuodessa (km / henkilö/ vuosi).

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

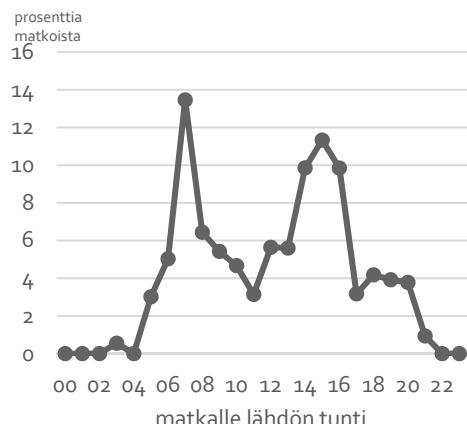
koko vuosi: 4% joukkoliikenne yhteensä

JOUKKOLIIKENTEEN MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

JOUKKOLIIKENTEEN TUNTIVAIHTELUT ARKENA

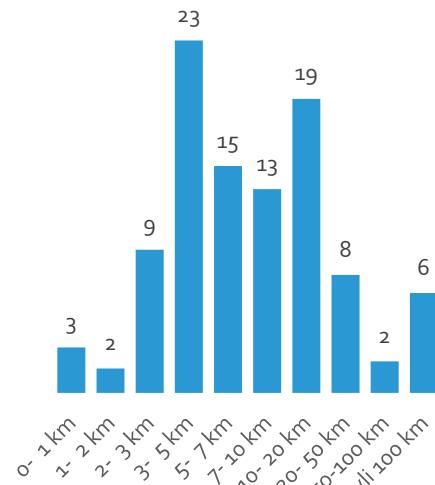
Joukkoliikenne

Ajalliset vaihtelut

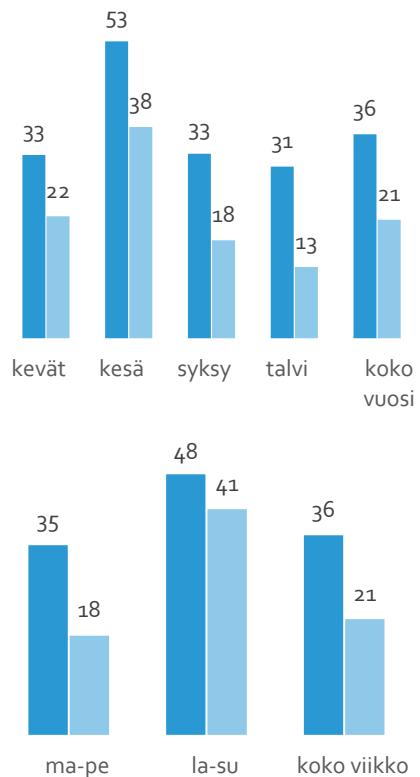
Joukkoliikenteen kulkutapaosuus on jokseenkin tasainen eri vuodenaihana.

Työ-, opiskelu- ja koulumatkojen merkitys näkyy viikonpäivävaihteluissa. Viikonloppuisin joukkoliikennemattoja on selvästi vähemmän kuin arkisin. Myös joukkoliikenteen tuntivaihtelun huiput jaksottuvat työn, opiskelun ja koulunkäynnin mukaan. Viikonloppuisin suurin kysyntä ajoittuu puolenpäivän kuminkin puolin.

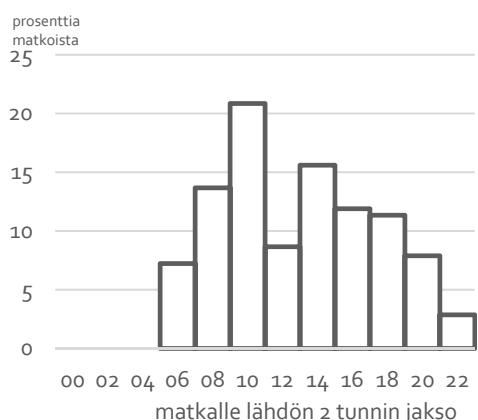
JOUKKOLIIKENNEMATKOJEN PITUUUSJAKAUMA

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/ MATKA)

JOUKKOLIIKENTEEN 2 TUNNIN VAIHTELU VIIKONLOPPUNA

joukkoliikenne yhteensä

bussi erikseen

JOUKKOLIIKENNE

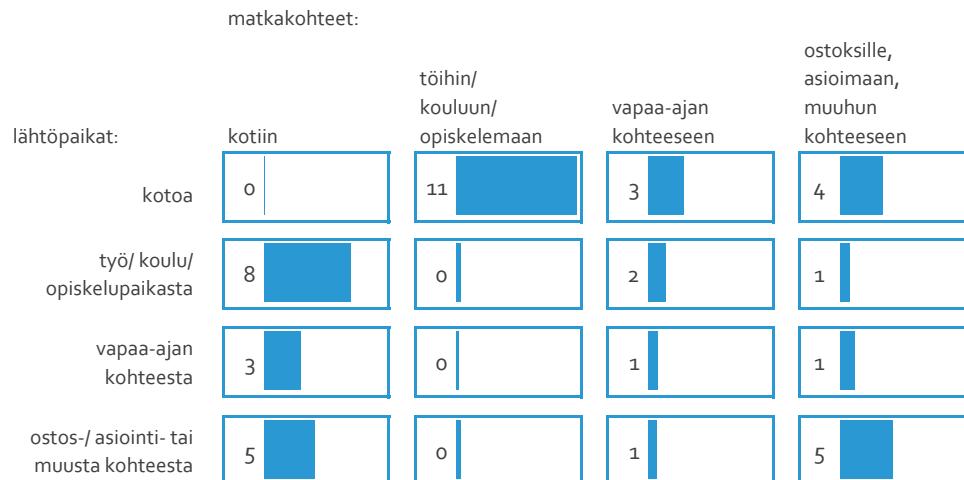
Joukkoliikenteellä tarkoitetaan tässä bussilla ja raideliikenteellä tehtyjä matkoja. Pääosa bussiliikenteestä on lähiliikennettä ja junaa käytetään pitkillä matkoilla. Kaikkiaan Päijät-Hämeessä tutkimusaineistossa oli 271 bussimatkaa ja 63 raideliikenteenmatkaa. Junamatkojen määrä jäi varsin pieneksi aineistossa.

Joukkoliikenteen matkakohteet

Joukkoliikenteen käyttö on yleistä kotiperäisillä työ-, koulu- ja opiskelumatkoilla. Päijät-Hämeessä joukkoliikennettä käytetään tavanomaista useammin myös ostos- ja asointimatkoilla.

Vapaa-ajan matkojen kokonaismääärään nähden joukkoliikenne on muita kulkutapoja harvinainen valinta. Koska vapaa-ajan matkoja tehdään kuitenkin kaiken kaikkiaan paljon, näkyvät ne myös joukkoliikenteen kokonaismyyymissä.

Joukkoliikennematkoiden suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä, yhteensä 48 matkaa/henkilö/vuosi.

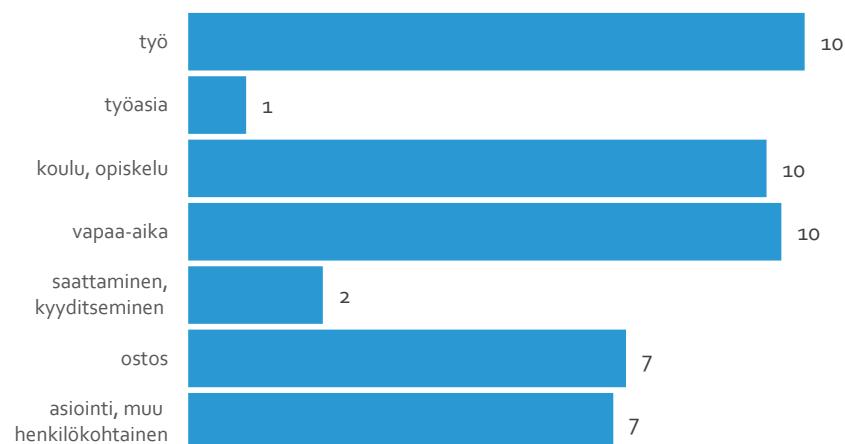
Matkan tarkoitus

Viereissä kuvissa on esitetty, millaisia matkoja Päijät-Hämeen asukkaat tekivät joukkoliikenteellä.

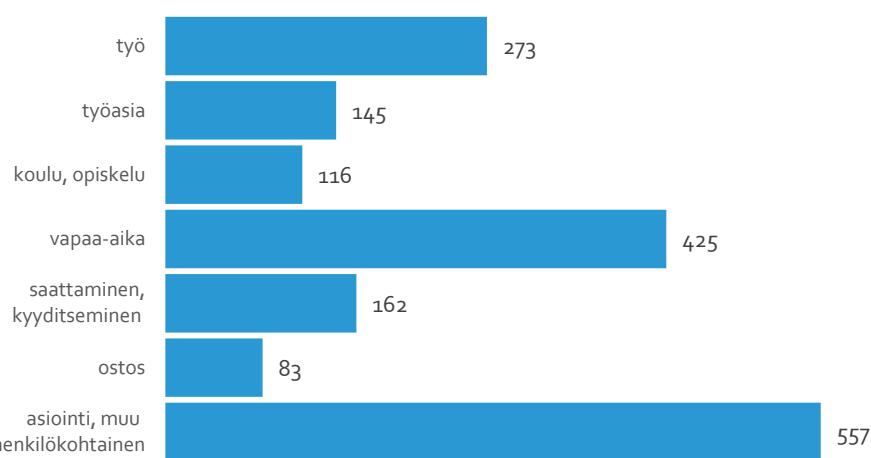
Kaikkiaan vuodessa kuusi vuotta täyttänyt keskivertoasukas teki 48 ovelta-ovelle matkaa. Pyöräesti arvioden kilometrejä näistä matkoista syntyi vuositasona henkeä kohti läheemmäs kaksi tuhatta. Mukana arviossa ovat myös asukkaiden matkat maakunnan ulkopuolelle.

Pitkillä maakunnan ulkopuolelle ulottuvilla matkoilla on jokseenkin pienehkö merkitys matkaluvun kannalta, mutta matkasuoriteessa nämä näkyvät. Koska osa joukkoliikenteen matkoista on varsin pitkiä ja suhteellisen harvinaisia, jäädvät matkasuorite-arviot epätarkoiksi.

Joukkoliikennematkoiden tarkoitus (matkaa/henkilö/vuosi).

Joukkoliikenteellä matkustetut kilometrit (km /henkilö/vuosi).

Ovelta-ovelle matkaketjut

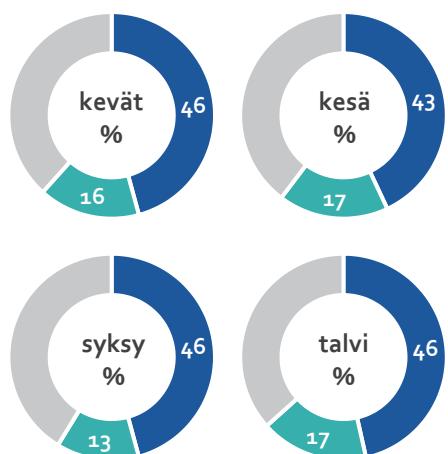
Alla olevaan taulukkoon on koottu yhteenvetö Päijät-Hämeen asukkaiden joukkoliikenteen matkaketjuista. Tavallisimpia matkaketjuja ovat vaihdottomat yhteydet ja matkaketjut, joilla liityntämatkat onnistuvat kävelien.

prosenttia joukkoliikennematkista

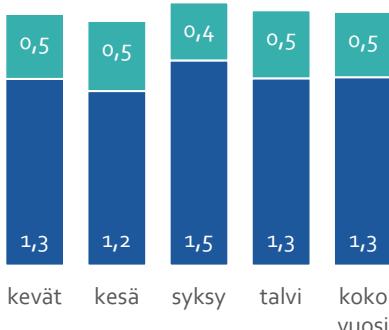
68	bussi + jalankulku
11	raide + jalankulku
8	yksi joukkoliikennevaihto + jalankulku
1	useampi joukkoliikennevaihto + jalankulku
5	yksi joukkoliikenneväliline + pyörä
6	yksi joukkoliikenneväliline + auto
1	muut matkaketjut
100	yhteensä %

OSUUS ASUKKAIDEN MATKOISTA

koko vuosi: 45 % kuljettajat 16 % matkustajat

MATKALUKU (MATKAA/HENKILÖ/VRK)

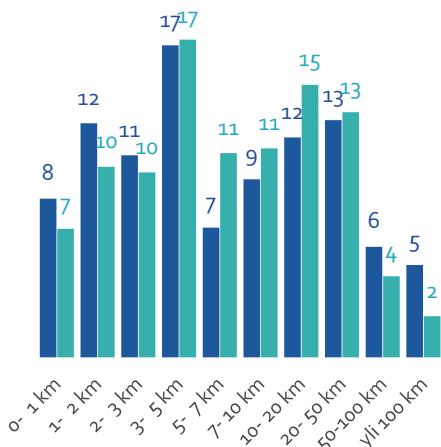
Henkilöautoilu

Vuodenaikevaihtelut

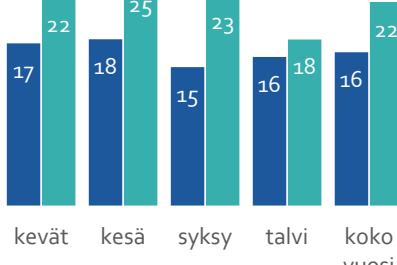
Henkilöautoilun matkamäärien vaihetut ovat eri vuodenaikoina melko vähäiset. Syyskautena matkoja on kuitenkin hieman muita vuodenaikoja enemmän. Kesäisin lomakausi näkyy erityisesti henkilöautolla matkustajana tehtyjen matkojen merkittävänen keskipituuuden kasvuna.

MATKOJEN PITUUSJAKAUMA

(prosenttia kulkutavan matkoista)

MATKOJEN KESKIPITUUS (KM/MATKA)

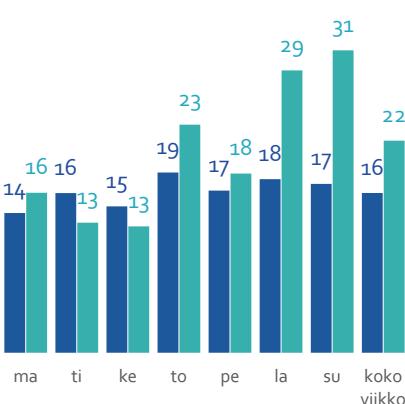

Viikonpäivävaihtelut

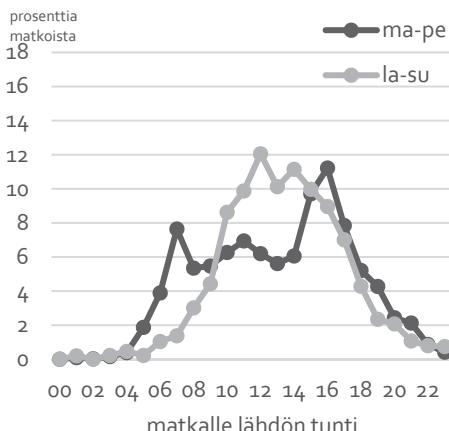
Henkilöautolla liikutaan eniten arkisin, mutta viikonlopuun matkat ovat pidempiä ja niillä kuljetaan useammin yhdessä. Viikonlopuun alkamista heijastelee perjantain hieman muita arkivuorokausia korkeampi matkaluku.

Tuntivaihtelut

Arkisin henkilöautoilun huiput ajoittuvat aamulla klo 6 ja 9 ja iltapäivisin klo 15 ja 18 välille. Iltapäivän liikennemäärien huippu on selvästi aamua korkeampi.

KULJETTAJIEN MATKOJEN ALKAMISAJANKOHDAT

selitteet:

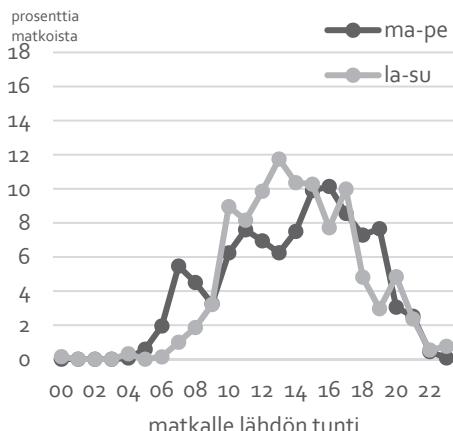
henkilöauto, matkustaja

henkilöauto, kuljettaja

HENKILÖAUTOILU

Henkilöautomatkoihin on tutkimuksessa luettu henkilöautolla ja pakettiautolla kuljettajana ja matkustajana tehdyt matkat. Matkoissa ei ole mukana taksilla tehdyjä matkoja. Menettely vastaa Eurostatin henkilöliikennetutkimuksen harmonisoinnista antamia suosituksia. Pakettiautolla ja taksilla tehdyt matkat ovat tarvittaessa eroteltavissa itse aineistosta.

MATKUSTAJIEN MATKOJEN ALKAMISAJANKOHDAT

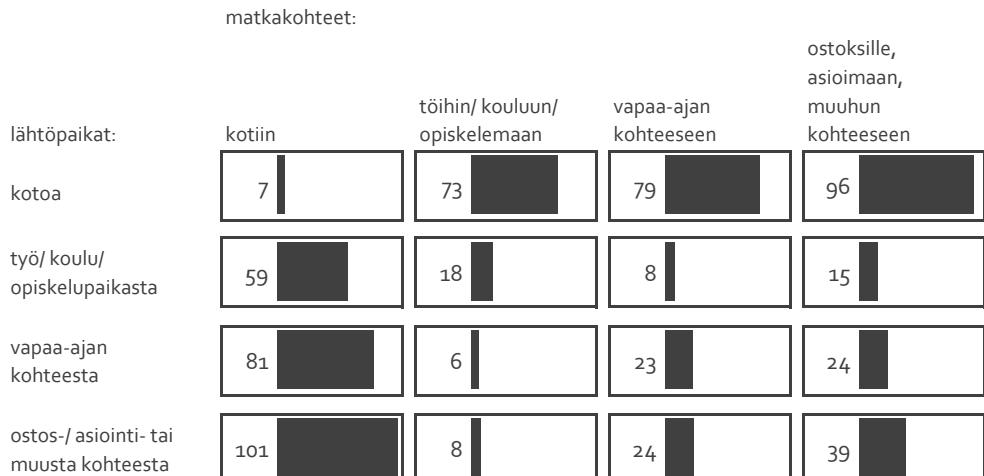
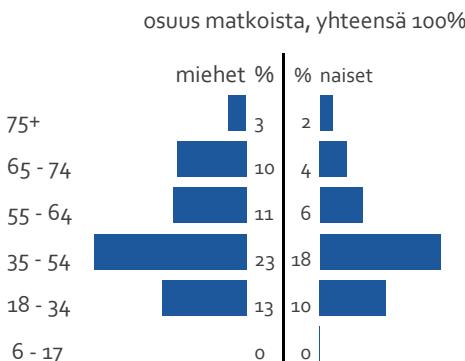
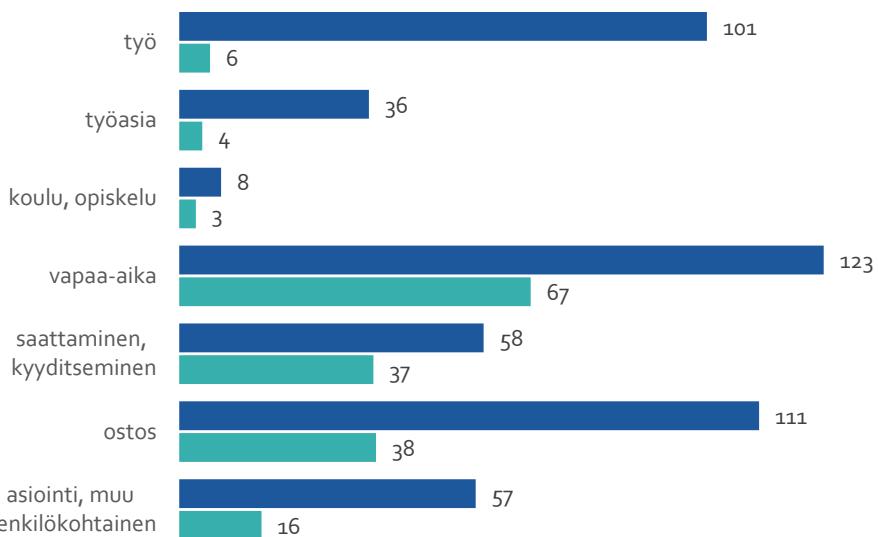
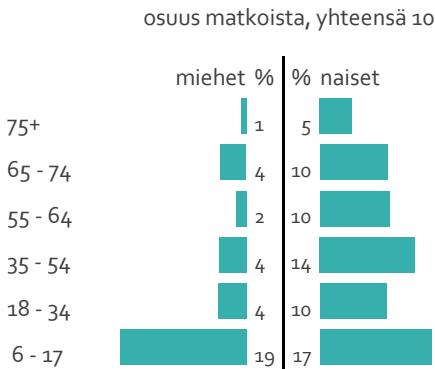

HENKILÖAUTON KESKIKUORMITUS**1,6 hlö/ajoneuvo**

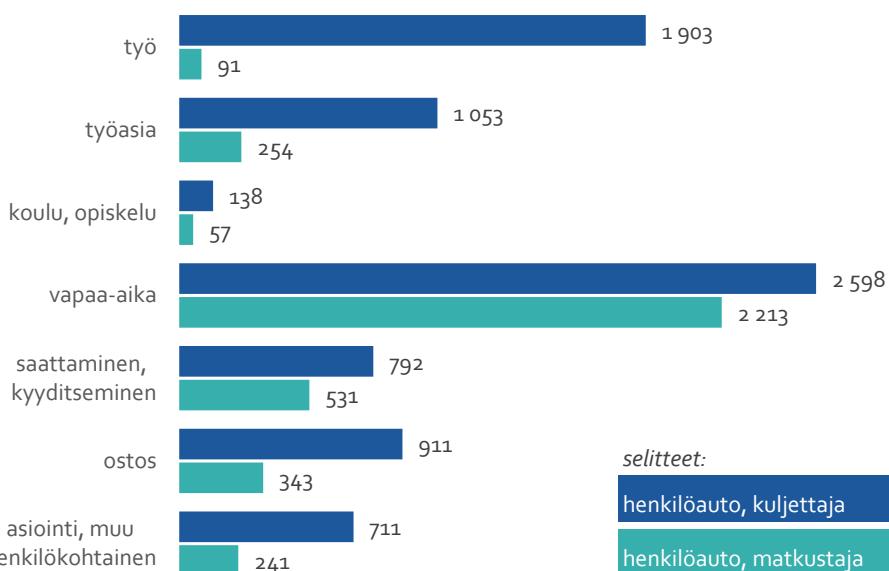
■ koko viikko ■ ma-pe ■ la-su

HENKILÖAUTOMATKOJEN MATKAKOHTEET JA MATKAN TARKOITUS

Henkilöautomatkojen suuntautuminen erityyppisten lähtö- ja määräpaikkojen välillä (664 matkaa/henkilö/vuosi).

HENKILÖAUTON KULJETTAJAT*Henkilöautomatkojen tarkoitus (matkaa/henkilö/ vuosi).***HENKILÖAUTON MATKUSTAJAT**

Henkilöautolla ajetut ja matkustetut kilometrit matkan tarkoitukseen mukaan (km/henkilö/vuosi).

VUOSITUNNUSLUVUT

matkaa/henkilö/vuosi
kuljettajat 493

matkustajat 171

km/henkilö/vuosi

kuljettajat 8 107

matkustajat 3 730

Liikkuminen ja autonomistus

Asukkaiden kulkutapojen käyttö kotitalouksien hallinnassa olevien autojen mukaan.

Maakunnan asukkaat käyttävät sitä vähemmän jalankulkua, pyörää ja joukkoliikennettä, mitä useampi auto taloudessa on. Viereisessä kuvassa on esitetty kulkutapaosuudet sen mukaan, kuinka monen auton taloudessa henkilö asuu.

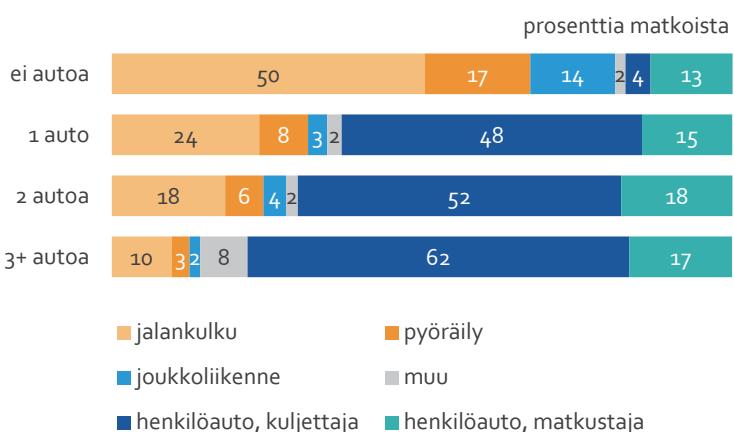
Autonomistus on pienimmillään kaupunkien ydinalueilla ja maaseudun paikalliskeskusissa. Asiaa on tässä havainnollistettu kaupunki-maaseutuluokituksen avulla. Luokitukseen mukaiset vyöhykkeet on esitetty kartalla.

Asuntokuntien hallinnassa olevien autojen vuotuinen ajosuorite yhden, kahden ja kolmen auton talouksissa.

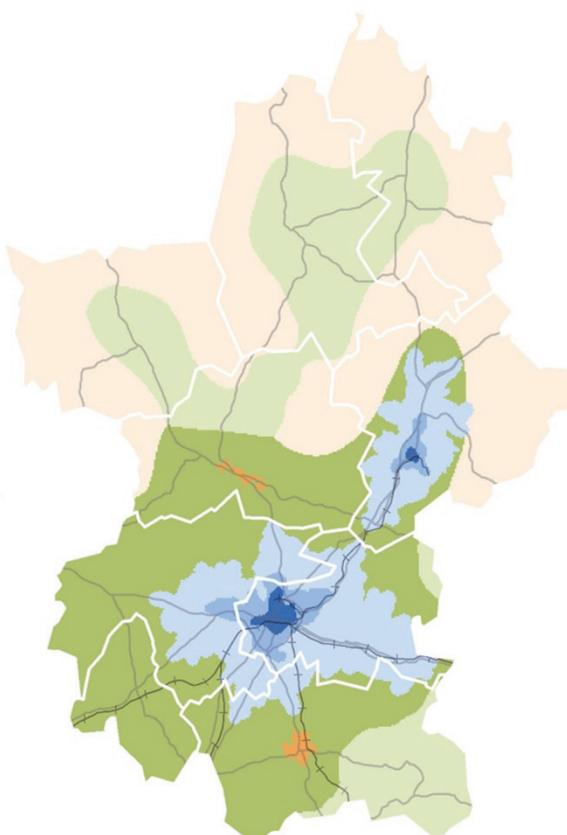
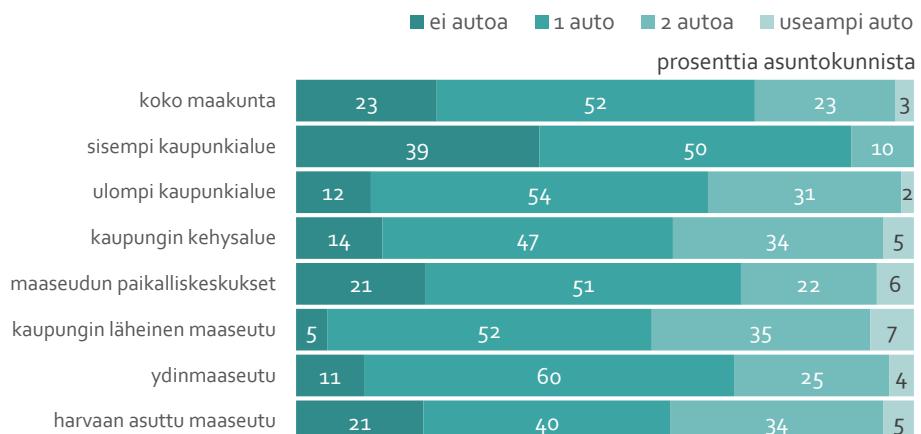

Kaupunki-maaseutuluokitus

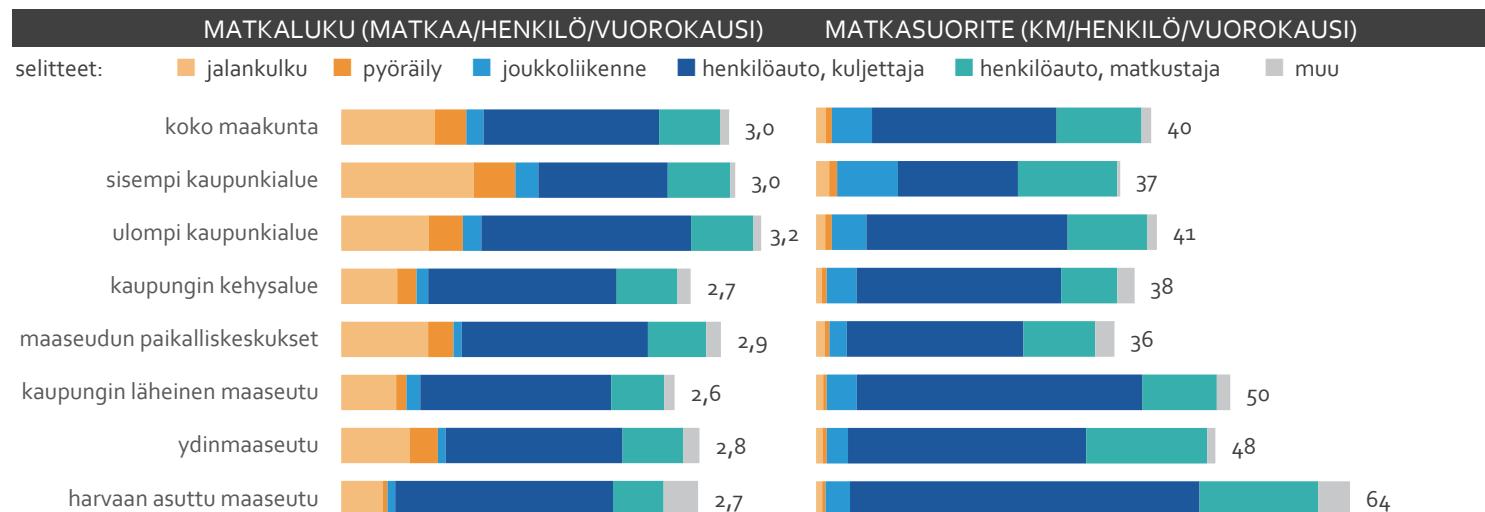
- sisempi kaupunkialue
- ulompi kaupunkialue
- kaupungin kehysalue
- maaseudun paikalliskeskukset
- kaupungin läheinen maaseutu
- ydinmaaseutu
- harvaan asuttu maaseutu

Asuntokuntien autonomistus kaupunki-maaseutuluokituksen mukaan.

Liikkuminen ja maankäyttö

Yllä olevissa kaavioissa on esitetty Päijät-Hämeen asukkaiden matkaluvut ja matkasuoritteet kulkutavoittain. Alla olevassa taulukossa ovat matkaluvut kaupunki-maaseutuluokituksen ja ikäryhmän mukaan. Osalla alueista havaintomääriä jää pienehköksi. Jos jossakin ryhmässä matkojen määrä on jänyt alle kymmenen, on lukuarvo jätetty ilmoittamatta.

MATKALUVUT KAUPUNKI-MAASEUTULUOKITUSEN JA IKÄRYHMÄN MUKAAN

(matkaa/henkilö/vuorokausi)

	ikäryhmä	jalan-kulku	pyöräily	joukko-liikenne	henkilöauto	kuljettaja	matkustaja	muu	kaikki
sisempi kaupunkialue	6 - 17	0,8	1,0			1,3			3,4
	18 - 34	1,2	0,4	0,3	1,0	0,4			3,3
	35 - 54	1,0	0,4	0,2	1,5	0,4			3,6
	55 - 64	1,1	0,2	0,1	1,2	0,4			3,0
	65+	0,9	0,1	0,1	0,8	0,4	0,1		2,4
	kaikki	1,0	0,3	0,2	1,0	0,5	0,0		3,0
ulompi kaupunkialue	6 - 17	0,9	0,8	0,2		1,1		0,1	3,2
	18 - 34	0,8	0,2	0,1	2,2	0,2			3,6
	35 - 54	0,6	0,1	0,1	2,4	0,4	0,1		3,7
	55 - 64	0,6	0,2	0,2	2,0	0,3			3,3
	65+	0,6	0,1		1,1	0,4			2,3
	kaikki	0,7	0,3	0,1	1,6	0,5	0,1		3,2
kaupungin kehysalue	6 - 17	0,7	0,3	0,3		1,3	0,2		2,9
	18 - 34	0,7			2,0	0,4			3,3
	35 - 54	0,1	0,1		2,5	0,2	0,1		3,1
	55 - 64	0,5			1,1	0,4			2,4
	65+	0,4			0,9	0,3			1,7
	kaikki	0,4	0,1	0,1	1,4	0,5	0,1		2,7
maaseudun paikalliskeskukset	6 - 17	0,9	0,4			1,1	0,3		2,8
	18 - 34	0,5			1,9	0,5			3,1
	35 - 54	0,8			2,4	0,3			3,7
	55 - 64	0,8			1,2	0,4			2,6
	65+	0,5	0,3		1,2	0,3			2,4
	kaikki	0,7	0,2	0,1	1,4	0,4	0,1		2,9
kaupungin läheinen maaseutu	6 - 17	0,4	0,2	0,4		1,6	0,3		2,9
	18 - 34	0,4			2,0				2,6
	35 - 54	0,3			2,1	0,2			2,7
	55 - 64	0,5			1,9	0,3			2,7
	65+	0,6			1,0	0,3			2,0
	kaikki	0,4	0,1	0,1	1,5	0,4	0,1		2,6
ydinmaaseutu	6 - 17	0,5				1,8			2,7
	18 - 34	0,6			0,6				2,1
	35 - 54	0,9	0,3		2,2	0,4	0,2		4,2
	55 - 64	0,4			2,3	0,6			3,5
	65+	0,4	0,2		0,9	0,1			1,7
	kaikki	0,5	0,2	0,1	1,4	0,5	0,1		2,8
harvaan asuttu maaseutu	6 - 17					1,8			3,4
	18 - 34								
	35 - 54					2,0			2,5
	55 - 64					1,5			2,4
	65+					2,4			2,8
	kaikki	0,3			1,7	0,4	0,3		2,7
koko maakunta		0,7	0,2	0,1	1,3	0,5	0,1		3,0

Liikkuminen kuntaryhmittäin

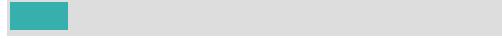
Päijät-Hämeen asukkaat tekivät vuorokaudessa yhteensä 558 000 matkaa. Näistä kuntaryhmien sisäisiä oli 425 000, kuntaryhmien välisiä 65 000 ja maakunnan ulkopuolelle suuntautuneita 33 000. Päijät-Hämeen asukkaiden kokonaan maakunnan ulkopuolella tekemiä matkoja oli arviolta 31 000. Vuorokausitasolle laajennettuna noin 3 000 (~0,5 %) matkaa jää paikantumatta. (Luvut poikkeavat kansisivun tiedoista erilaisen aluerajauksen vuoksi.)

ASUKKAIDEN MATKAT

kuntaryhmien sisäiset

76 %

12 %

matkat maakunnan ulkopuolelle ja ulkopuolella

© MML 2016

alue	sisäiset matkat vuorokaudessa, yht. 425 000	kuntaryhmien sisäisten matkojen kulkutapaosuudet:						
Lahti	290 000	29	11	4	1	42	14	
Heinola	36 200	35	10	12		40	13	
Orimattila, Hollola, Asikkala	74 300	29	8	3	3	45	12	
Käkkölä, Hartola, Sysmä, Padasjoki	25 100	26	9	2	7	46	10	

selitteet:

jalankulku

pyöräily

joukkoliikenne

muu

henkilöauto, kuljettaja

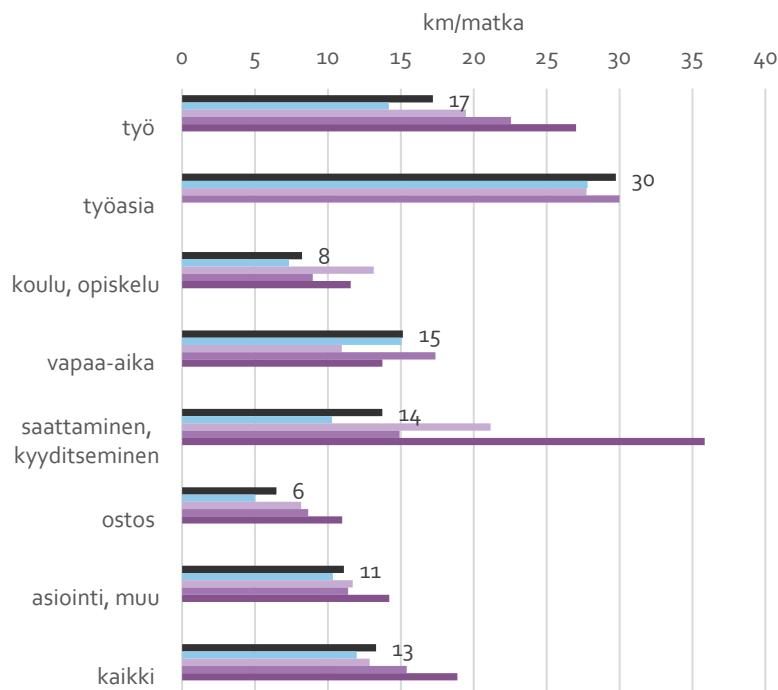
henkilöauto, matkustaja

Matkojen keskipituudet

Työasiamatkat ovat keskimäärin matkoista pisimpiä ja ostosmatkat lyhyimpää. Mainittujen yleispiirteiden lisäksi keskipituudet vaihtelevat merkittävästi maakunnan eri osissa. Keskipituudet on ilmoitettu vain, jos havaintoja on ollut vähintään kymmenkunta.

selitteet:

koko Päijät-Häme
Lahti
Heinola
Orimattila, Hollola, Asikkala
Kärkölä, Hartola, Sysmä, Padasjoki

Kuntaryhmien väliset matkat

Seuraavassa taulukossa on arvio kuntaryhmien sisäisistä ja niiden välisistä matkoista kulkutavoittain. Jos matkamäärä on jäänyt vuorokaudessa alle 100:n, ei lukuarvoa ole esitetty.

	<u>lähtöpaikat</u>	<u>määräpaikat</u>			
		Lahti	Heinola	Orimattila, Hollola, Asikkala	Kärkölä, Hartola, Sysmä, Padasjoki
jalankulku ja pyöräily					
	Lahti	115 060		820	
	Heinola		16 220		
	Orimattila, Hollola, Asikkala	820		27 230	
	Kärkölä, Hartola, Sysmä, Padasjoki				8 770
	yhteensä	115 880	16 220	28 050	8 770

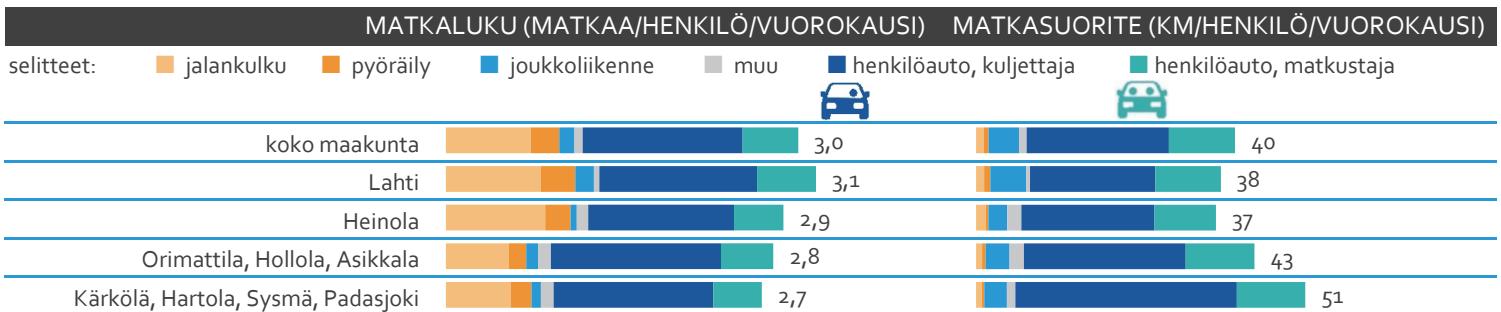
joukkoliikenne

	Lahti	11 020	290	780
		210	200	
	Heinola	850		1 890
				420
	yhteensä	12 080	490	2 670
				420

henkilöauto

	Lahti	160 280	4 090	21 330	1 790
		3 780	19 180	500	620
	Heinola	20 800	510	42 500	2 320
		1 710	540	1 940	14 050
	yhteensä	186 570	24 320	66 270	18 780

Kotimaanmatkat asuinkuntaryhmittäin

Matkaluku (matkaa/henkilö/vuorokausi).

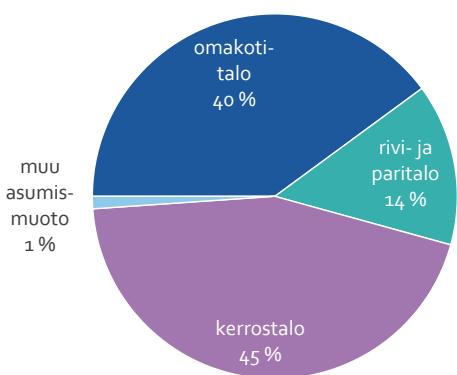
Matkasuorite (km/henkilö/vrk).

					muu			yht.					muu			yht.
koko maakunta	0,72	0,24	0,13	0,07	1,36	0,47	3,0	1,2	0,8	4,7	1	22	10	40		
Lahti	0,80	0,29	0,16	0,05	1,34	0,50	3,1	1,2	0,9	5,5	1	19	10	38		
Heinola	0,84	0,21	0,05	0,10	1,24	0,42	2,9	1,5	0,4	2,9	2	20	9	37		
Orimattila, Hollola, Asikkala	0,53	0,15	0,10	0,11	1,44	0,44	2,8	0,9	0,5	3,7	2	25	11	43		
Kärkölä, Hartola, Sysmä, Padasjoki	0,55	0,18	0,08	0,11	1,35	0,41	2,7	0,9	0,4	3,5	1	34	11	51		

Asuminen ja liikkuminen

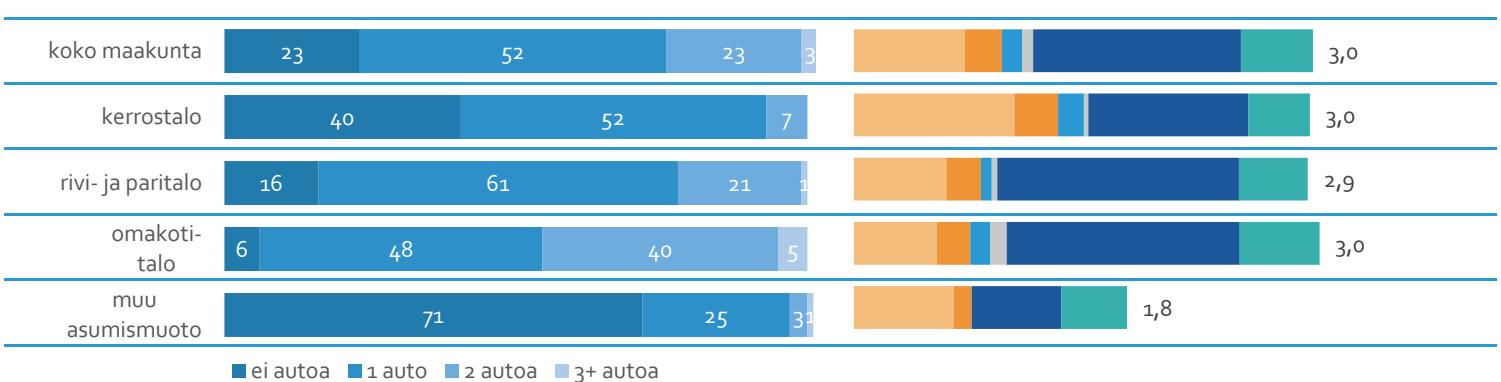
Eniten Päijät-Hämeessä kestävillä liikkumismuodoilla matkustavat kerrostalovaltaisilla alueilla asuvat. Tämä pääte mitattaessa liikkumista sekä matkaluvulla että matkasuoritteella. Vastaavasti henkilöautoa käyttävät eniten omakotitaloalueella asuvat. Muu asumismuoto sisältää lähinnä senioria ja palveluasumisen, asuntolat sekä laitokset. Väestörekisteritietojen mukaan laitoksissa asuvat eivät kuuluneet tutkimuksen piiriin.

Asuntokuntien asumismuodon jakautta tutkimusaineistossa.

Asuntokuntien autonomistus asumismuodon mykaan.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk) asumismuodon mukaan ja kulkutavoiittain.

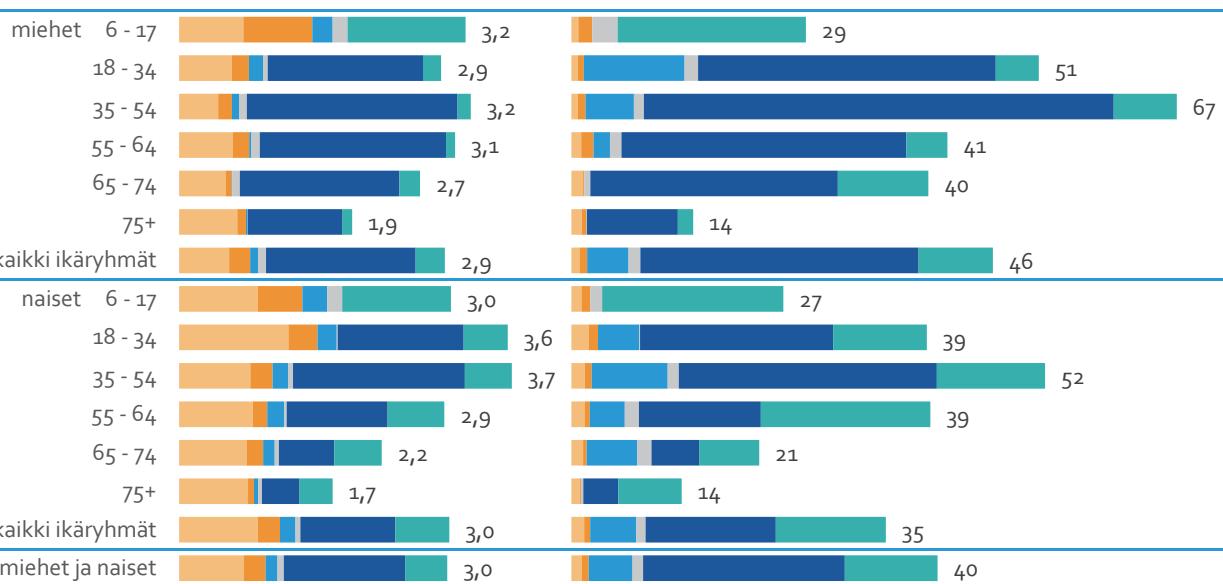

Eri väestöryhmien liikkuminen

Tunnusluvut sukupuolen ja iän mukaan

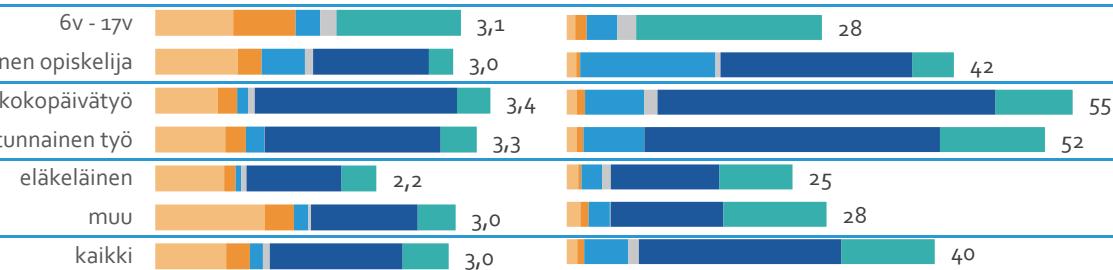
	keskiarvo								naiset								miehet ja naiset
	miehet							kaikki	naiset								
	6 - 17	18 - 34	35 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	kaikki		6 - 17	18 - 34	35 - 54	55 - 64	65 - 74	75+	kaikki		
matkaluku (matkaa/henkilö/vrk)	3,2	2,9	3,2	3,1	2,7	1,9	2,9		3,0	3,6	3,7	2,9	2,2	1,7	3,0	3,0	
matkan keskipituus (km/matka)	9	18	21	13	15	7	16		9	11	14	13	9	8	12	14	
keskimääräinen matka-aika (min/matka)	20	26	26	24	29	22	25		22	22	24	26	28	26	24	25	
matkasuorite (km/henkilö/vrk)	29	51	67	41	40	14	46		27	39	52	39	21	14	35	40	
matka-aikasuorite (min/henkilö/vrk)	63	76	85	75	77	42	74		66	81	88	77	64	44	73	73	

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk). Matkasuorite (km/ henkilö/vrk).

Pääasiallinen toiminta

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk). Matkasuorite (km/ henkilö/vrk).

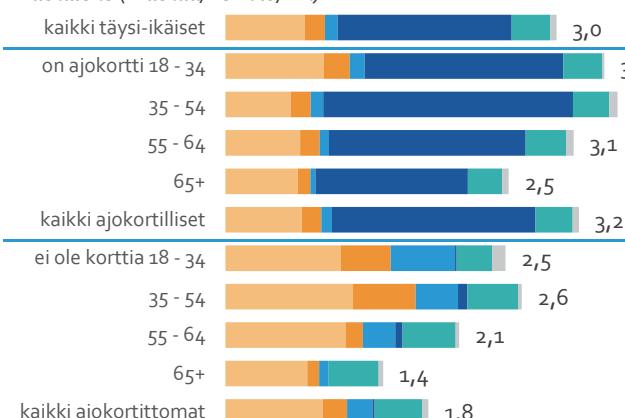
selitteet: ■ jalankulku   ■ pyöräily   ■ joukkoliikenne   ■ muu   ■ henkilöauto, kuljettaja   ■ henkilöauto, matkustaja

Ajokortin haltijat

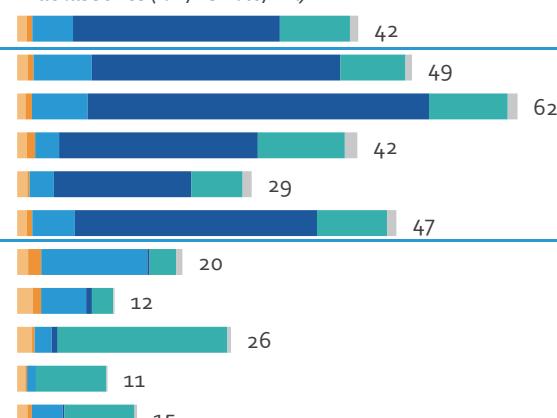
Seuraavissa kaavioissa on esitetty matkaluku ja matkasuorite iän ja ajokortin hallinnan mukaan kulkutavoittain. Ajokortilla tarkoitetaan tässä voimassaolevaa henkilöauton kuljettamiseen oikeuttavaa ajokorttia. Ajokortin hallinta on yksi selkeimmin väestön liikkumista erotteleva tekijä ja kytkeytyy työssäkäyntiin.

Ajokorttomaista varsin pieni osa käy ansiotyössä ja työssäkäyvienkin matkat ovat ajokortin haltijoita selvästi lyhyempiä. Ajokorttomenien matkasuorittees ovat pienempiä sekä työ- että vapaa-ajan matkoilla. Tulokset on esitetty ajokortin hallinnan ja ikäryhmän mukaan.

Matkaluku (matkaa/henkilö/vrk).

Matkasuorite (km/henkilö/vrk).

selitteet: ■ jalankulku   ■ pyöräily   ■ joukkoliikenne   ■ henkilöauto, kuljettaja   ■ henkilöauto, matkustaja   ■ muu

Matkan tarkoitus

Tunnusluvut matkan tarkoitukseen arkena (ma-pe keskimäärin).

	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	matka-aika (min/matka)	kokonaismatka-aika (min/hlö/vrk)
työ	0,55	17	9,6	25	14
työasia	0,15	33	5,1	33	5
koulutus	0,19	8	1,5	22	4
vierailu	0,25	19	4,8	27	7
ulkoilu, liikunta	0,36	6	2,0	32	12
muu vapaa-aika	0,35	17	6,0	30	10
kyyditseminen	0,33	10	3,3	17	6
ostos	0,64	6	3,9	15	10
asiointi	0,31	9	2,7	17	5
muu	0,06	24	1,3	33	2
kaikki	3,18	13	40,1	23	74

Tunnusluvut matkan tarkoitukseen viikonloppuna (lauantaina ja sunnuntaina).

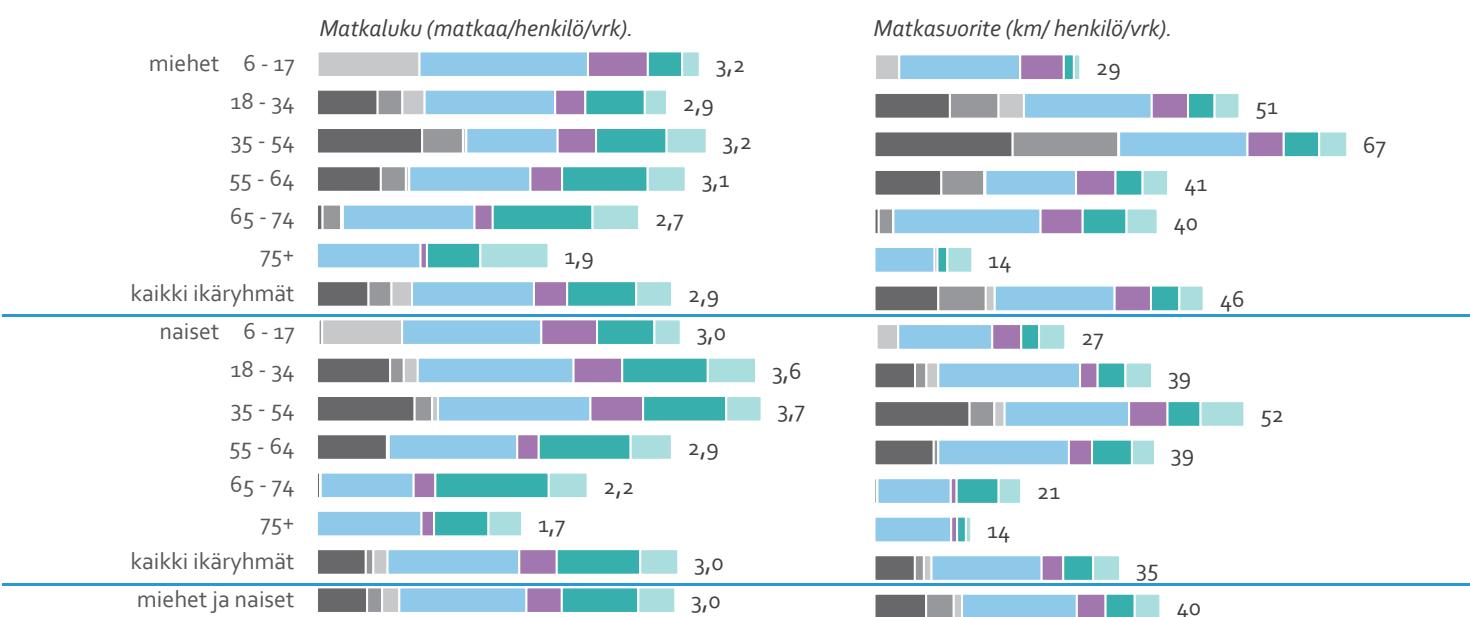
	matkaluku (matkaa/hlö/vrk)	matkan keskipituus (km/matka)	matkasuorite (km/hlö/vrk)	matka-aika (min/matka)	kokonaismatka-aika (min/hlö/vrk)
työ	0,08	19	1,5	24	2
työasia	0,05	17	0,9	26	1
koulutus	0,02	21	0,4	25	0
vierailu	0,42	20	8,3	28	12
ulkoilu, liikunta	0,36	8	3,0	40	14
muu vapaa-aika	0,53	25	13,2	39	21
kyyditseminen	0,22	27	5,9	32	7
ostos	0,63	7	4,6	16	10
asiointi	0,13	9	1,2	18	2
muu	0,04	35	1,5	45	2
kaikki	2,48	16	40,4	29	72

Kulkutapojen käyttö matkan tarkoitukseen mukaan vuositasolla

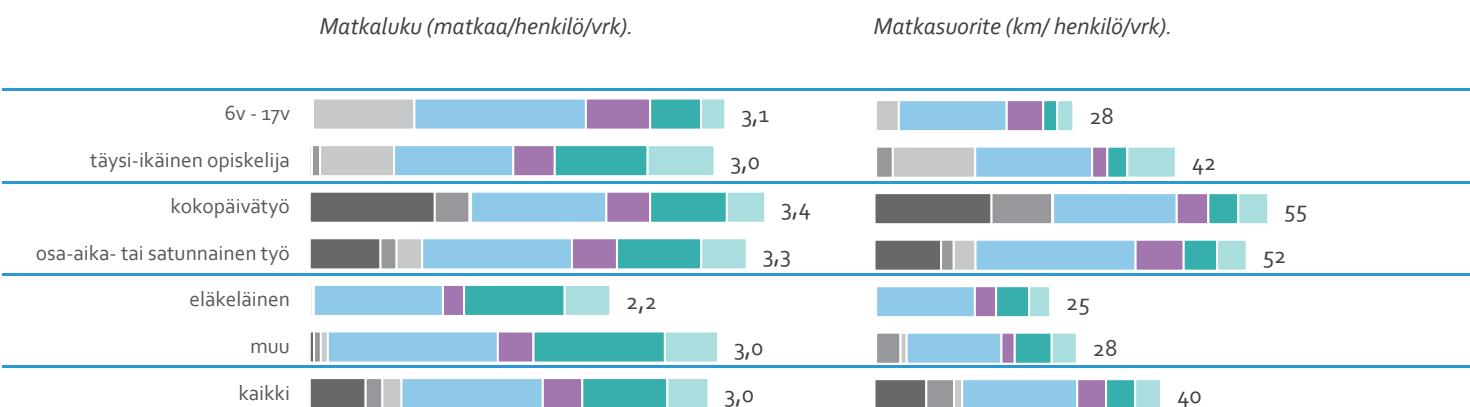
Seuraavaan taulukkoon on koottu matkaluvut henkilöä kohti vuositasolla. Luvut on saatettavissa vuorokausitasolle jakamalla 366:lla, sillä vuosi 2016 oli karkausvuosi.

	jalankulku	pyöräily	joukko- liikenne	henkilöauto, kuljettaja	henkilöauto, matkustaja	muu	kaikki kulkutavat
työ	17	17	10	101	6	1	152
työasia	2	1	1	36	4	1	46
koulu, opiskelu	17	12	10	8	3	2	52
vapaa-aika	139	35	10	123	67	13	386
saattaminen, kyyditseminen	6	1	2	58	37	2	108
ostos	60	16	7	111	38	1	233
asiointi, muu henkilökohtainen	22	7	7	57	16	4	112
kaikki ikäryhmät	263	88	48	493	171	26	1 089

Matkan tarkoitus sukupuolen ja iän mukaan

Matkan tarkoitus pääasiallisen toiminnan mukaan

Luotettavuus

Maakunnan asukkaiden kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet ja virhemarginaali.

Tutkimusasetelmaa suunniteltaessa

Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen päätunnusluvuksi seutukohtaisissa tarkasteluissa asetettiin kestävien liikkumismuotojen yhteenlaskettu kulkutapaosuuus seudun asukkaiden kotimaanmatkoilla, joka Päijät-Hämeessä on 37 prosenttia. Tunnusluvun tarkkuus on 2 prosenttiyksikköä 95 prosentin luottamustasolla. Tämä tarkoittaa, että 95 prosentin varmuudella maakunnan kestävien liikkumismuotojen todellinen kulkutapaosuuus asettuu mainitun virhemarginaalin sisälle.

	kulkutapa- osuuus (%)	95% luottamus- väli %-yks.	
jalankulku	24,2	±	1,8
pyöräily	8,1	±	1,1
bussi	3,4	±	0,8
raide	1,0	±	0,4
joukkoliikenne kokonaisuudessaan	4,4	±	0,9
kestävät liikkumismuodot yhteensä	36,7	±	2,0
henkilöauto, kuljettaja	45,3	±	2,0
henkilöauto, matkustaja	15,7	±	1,4
henkilöauto yhteensä	60,9	±	2,0
muu	2,3	±	0,7

Muunnoskertoimet

Kulkutapakohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen.

Tässä julkaisussa esitettyt tunnusluvut ovat koko vuoden kaikkien päivien keskiarvoja. Monet aiemmat seudulliset liikkumistottumukset Suomessa on toteutettu rajattuna jaksona syksyisin tai keväisin. Usein liikkumista on tutkittu vain arkisin maanantaista torstaihin. Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus on taas ympäri vuotinen ja kattaa kaikki viikonpäivät, myös lomakaudet.

Vertailujen helpottamiseksi viereisiin taulukkoihin on koottu muunnoskertoimet, joilla vuoden keskimääräisistä matkaluvuista päästään syksyn arkivuorokauden vastaavin lukuihin. Kertoimet on laskettu erikseen asukkaiden matkoille maakunnan sisällä ja kaikille asukkaiden kotimaanmatkoille. Kertoimet on esitetty niille kulkutavoille, joiden havaintomäärä on yltänyt sadan koko aineistossa.

Luotettavuussyistä kertoimia ei ole esitetty matkasuoritteille eikä keskimatkapiituksille. Seutukohtaisia arvoja luotettavamman yleiskuvan näistä saa tutkimuksen valtakunnallisesta osiosta. Tiedot on julkaistu tutkimuksen menetelmäjulkaisussa.

	asukkaiden matkat maakunnan sisällä		kaikki asukkaiden kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
jalankulku	0,66	1,20	0,72	1,19
pyöräily	0,24	1,46	0,24	1,45
joukkoliikenne	0,08	1,28	0,13	1,30
henkilöauto, kuljettaja	1,20	1,23	1,35	1,20
henkilöauto, matkustaja	0,38	0,71	0,47	0,67
muu	0,05	0,64	0,07	0,59
kaikki	2,62	1,16	2,98	1,13

Matkaryhmäkohtaiset muunnoskertoimet koko vuoden keskimääräisistä matkaluvuista syksyn arkivuorokauteen.

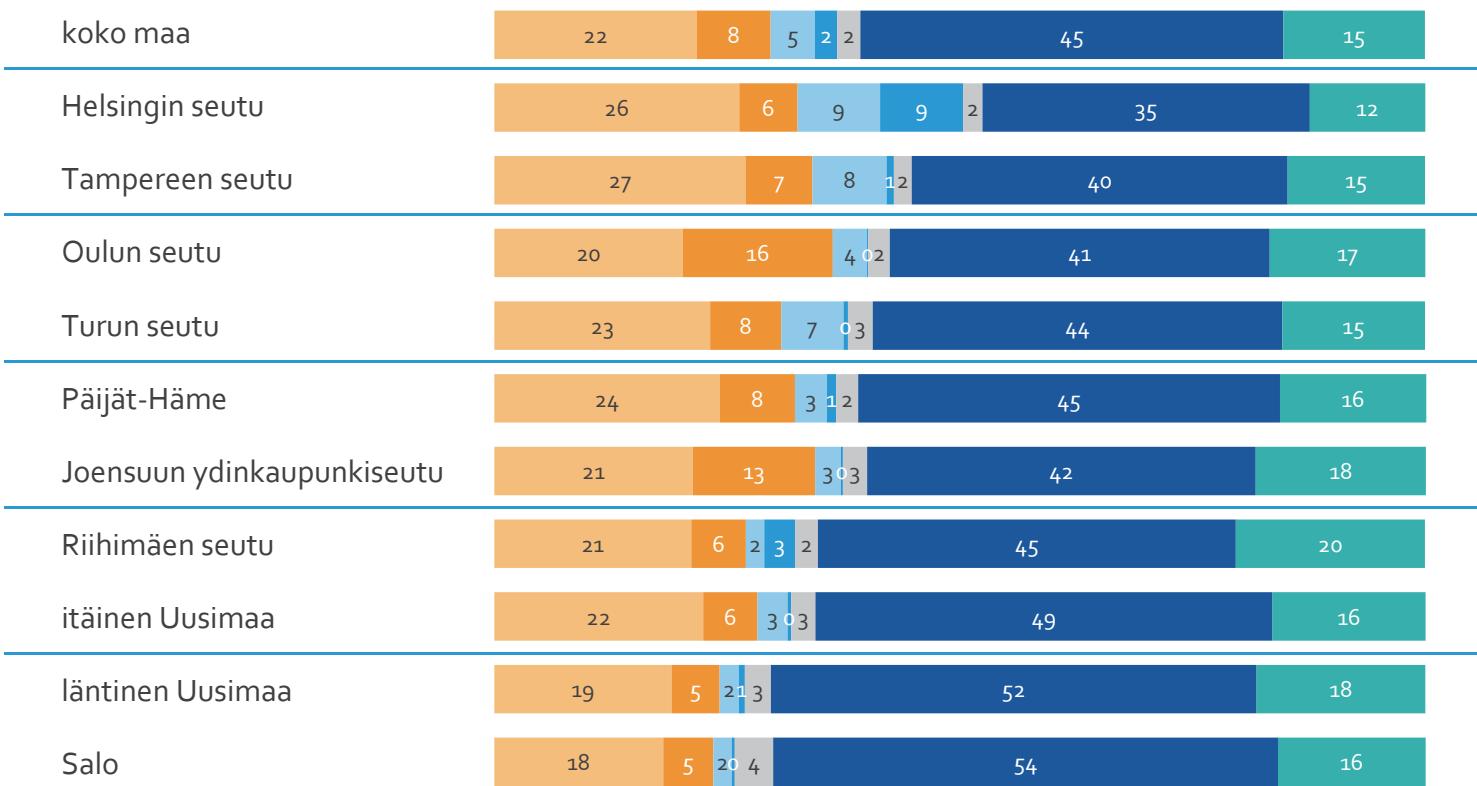
	asukkaiden matkat maakunnan sisällä		kaikki asukkaiden kotimaanmatkat	
	matkaa/hlö/vrk	kerroin	matkaa/hlö/vrk	kerroin
työ	0,37	1,39	0,42	1,42
työasia	0,09	1,12	0,12	1,01
koulu, opiskelu	0,13	1,59	0,14	1,61
vapaa-aika	0,90	0,97	1,05	0,92
saattaminen, kyyditseminen	0,26	1,16	0,29	1,13
ostos	0,59	1,06	0,64	1,01
asiointi, muu henkilökohtainen	0,27	1,46	0,31	1,49
kaikki	2,62	1,16	2,98	1,13

Vertailu muihin seutuihin ja valtakunnalliseen tutkimukseen

Vuoden 2016 Henkilöliikennetutkimus on toteutettu valtakunnallisesti ja useilla kaupunkiseuduilla samanaikaisesti yhtenä tutkimuskokonaisuutena. Siten tulokset ovat vertailukelpoisia muihin seutuihin ja koko maahan nähdien.

Tätä julkaisua vastaava kooste on saatavilla kaikista tutkimukseen osallistuneista seuduista. Alla olevassa taulukossa on yhteenvetö kotimaanmatkojen kulkutapaosuuksista koko maassa ja seuduittain. Valtakunnallinen otos kattoi yleispiirteisesti koko Suomen Ahvenanmaata lukuun ottamatta. Muita tutkimukseen osallistuneita alueita Päijät-Hämeen lisäksi olivat Helsingin seutu, Joensuun ydinkaupunkiseutu, Oulun seutu, Turun seutu, Riihimäen seutu, Salo, Tampereen seutu, itäinen Uusimaa ja läntinen Uusimaa.

Kotimaanmatkojen kulkutapaosuudet

selitteet:

jalankulku	pyöräily
bussi	raide
	muu
	henkilöauto, kuljettaja
	henkilöauto, matkustaja

HLT16

Päijät-Häme

Tutkimukseen osallistui eri puolilta maata kaikkiaan yli 30 000 suomalaista puhelimitse, verkkokyselynä ja kirjeitse. Tutkimuksen yksityiskohtien suunnittelusta ja toteutuksesta ovat vastanneet yhdessä WSP Finland Oy ja Kantar TNS Oy. Kantar keräsi tutkimusaineiston ja WSP analysoi aineiston ja raportoi tulokset.

Koosteen laatija: WSP Finland Oy,
Pastinen Virpi

Muita julkaisuja:

- ➡ Valtakunnallinen henkilöliikennetutkimus 2016
- ➡ Seutukohtaiset julkaisut
- ➡ Esite
- ➡ Faktakortit
- ➡ Valtakunnallisen henkilöliikennetutkimuksen 2016 asiantuntijaraportti

Kaikki julkaisut ovat saatavilla verkko-osoitteesta www.hlt.fi

Lisäksi osoitteesta löytyvät tämän julkaisun kaavioiden lukuarvot taulukkomuodossa.